

Četrtek, 28. april 2016

P8_TA(2016)0203

Delavke v gospodinjstvu in negovalke v EU

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 28. aprila 2016 o delavkah v gospodinjstvu in negovalkah v EU (2015/2094(INI))

(2018/C 066/05)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji, zlasti njene preambule ter členov 3 in 6,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti členov 1, 3, 5, 27, 31, 32, 33 in 47,
- ob upoštevanju konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini in boju proti njima,
- ob upoštevanju Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (ECHR), zlasti člena 4(1), ki prepoveduje suženjstvo in prisilno delo, ter člena 14, ki prepoveduje diskriminacijo,
- ob upoštevanju konvencije Združenih narodov z dne 18. decembra 1979 o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk,
- ob upoštevanju Evropske socialne listine z dne 3. maja 1996, zlasti njenega dela I in člena 3 dela II,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. junija 2014 o strateškem okviru EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje 2014–2020 (COM(2014)0332),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. oktobra 2010 o negotovem položaju delavk ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. julija 2010 o netipičnih pogodbah, zanesljivih poklicnih poteh, prožni varnosti in novih oblikah socialnega dialoga ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. septembra 2001 o trpinčenju na delovnem mestu ⁽³⁾,
- ob upoštevanju poročila Evropske fundacije za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound) iz leta 2013 z naslovom „Ženske, moški in delovne razmere v Evropi“,
- ob upoštevanju poročil Eurofounda iz leta 2008 z naslovom „Ukrepi za preprečevanje neprijavljenega dela v Evropski uniji“ in iz leta 2013 z naslovom „*Tackling undeclared work in 27 EU Member States and Norway: Approaches and measures since 2008*“ (Preprečevanje neprijavljenega dela v 27 državah članicah EU in na Norveškem: pristopi in ukrepi od leta 2008)
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. maja 2007 o spodbujanju dostojnega dela za vse ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 24. maja 2006 z naslovom „Spodbujanje dostojnega dela za vse – prispevek Unije k izvajanju agende za dostojno delo po svetu“ (COM(2006)0249),
- ob upoštevanju poročila Agencije za temeljne pravice iz leta 2015 z naslovom „*Severe labour exploitation: workers moving within or into the European Union. States' obligations and victims' rights*“ (Hude oblike izkoriščanja delovne sile: delavci, ki se gibljejo znotraj Evropske unije in prihajajo v Evropsko unijo. Obveznosti držav članic in pravice žrtev),

⁽¹⁾ UL C 70 E, 8.3.2012, str. 1.

⁽²⁾ UL C 351 E, 2.12.2011, str. 39.

⁽³⁾ UL C 77 E, 28.3.2002, str. 138.

⁽⁴⁾ UL C 102 E, 24.4.2008, str. 321.

Četrtek, 28. april 2016

- ob upoštevanju poročila Agencije za temeljne pravice iz leta 2011 z naslovom „*Migrants in an irregular situation employed in domestic work: Fundamental rights challenges for the European Union and its Member States*“ (Migranti v nezakonitem položaju, ki opravljajo delo v gospodinjstvu: izzivi EU in držav članic na področju temeljnih pravic),
- ob upoštevanju Direktive 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 16. oktobra 2014 o razvijanju storitev za družine, da bi povečali stopnjo zaposlenosti in spodbujali enakost spolov pri delu,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. junija 2015 o strategiji EU za enakost žensk in moških po letu 2015 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. marca 2015 o napredku pri doseganju enakosti med ženskami in moškimi v Evropski uniji leta 2013 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. novembra 2008 s priporočili Komisiji o uporabi načela enakega plačila za moške in ženske ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju poročila Eurofounda iz leta 2007 z naslovom *Delovne razmere v Evropski uniji: vidik spola*;
- ob upoštevanju poročila Eurofounda iz leta 2014 z naslovom „*Residential care sector: Working conditions and job quality*“ (Nega na domu: delovne razmere in kakovost delovnih mest),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. februarja 2014 o priseljenkah brez dokumentov v Evropski uniji ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju mednarodne konvencije z dne 18. decembra 1990 o varstvu pravic delavcev migrantov in članov njihovih družin,
- ob upoštevanju evropske konvencije z dne 24. novembra 1977 o pravnem položaju delavcev migrantov,
- ob upoštevanju dunajske konvencije z dne 18. aprila 1961 o diplomatskih odnosih,
- ob upoštevanju konvencije Združenih narodov z dne 13. decembra 2006 o pravicah invalidov,
- ob upoštevanju poročila Eurofounda iz leta 2011 z naslovom „*Pobude podjetij za delavce, ki skrbijo za invalidne otroke ali odrasle*“,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. septembra 2011 o razmerah žensk, ki se približujejo upokojitveni starosti ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju skupnega poročila Odbora za socialno zaščito in Komisije z dne 10. oktobra 2014 z naslovom „*Adequate social protection for long-term care needs in an ageing society*“ (Ustrežno socialno varstvo za potrebe po dolgotrajni negi v starajoči se družbi),
- ob upoštevanju poročila Eurofounda iz leta 2015 z naslovom „*Working and caring: Reconciliation measures in times of demographic change*“ (Delo in nego: usklajevanje poklicnega in družinskega življenja v času demografskih sprememb),

⁽¹⁾ UL L 204, 26.7.2006, str. 23.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0218.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0050.

⁽⁴⁾ UL C 16 E, 22.1.2010, str. 21.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0068.

⁽⁶⁾ UL C 51 E, 22.2.2013, str. 9.

Četrtek, 28. april 2016

- ob upoštevanju mnenja strokovne skupine za zaposlovanje, socialne zadeve in državljanstvo pri Evropskem ekonomsko-socialnem odboru z dne 26. maja 2010 z naslovom „*The professionalisation of domestic work*“ (Profesionalizacija gospodinjskega dela) ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju konvencije Mednarodne organizacije dela št. 189 in njenega priporočila št. 201 o dostojnem delu za delavce v gospodinjstvu, ki sta bila sprejeta 16. junija 2011 na mednarodni konferenci dela Mednarodne organizacije dela,
  - ob upoštevanju Sklepa Sveta 2014/51/EU o pooblastitvi držav članic, da v interesu Evropske unije ratificirajo Konvencijo Mednarodne organizacije dela o dostojnem delu za delavce v gospodinjstvu iz leta 2011 (Konvencija št. 189) ⁽²⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2011 o predlagani konvenciji Mednarodne organizacije dela, dopoljnjeni s priporočilom o delavcih v gospodinjstvu ⁽³⁾,
  - ob upoštevanju poročil IV(1) in IV(2) Mednarodne organizacije dela z naslovom „Dostojno delo za delavce v gospodinjstvu“, pripravljenih za 99. zasedanje Mednarodne konference dela junija 2010, ter poročil IV(1) in IV(2) (objavljeno v dveh delih) z naslovom „Dostojno delo za delavce v gospodinjstvu“, pripravljenih za 100. zasedanje Mednarodne konference dela junija 2011,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov in mnenja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A8-0053/2016),
- A. ker je v skladu s konvencijo Mednarodne organizacije dela št. 189 „delavec v gospodinjstvu“ vsaka oseba, ki opravlja delo v gospodinjstvu v okviru delovnega razmerja, bodisi za eno ali več gospodinjstev, oseba, ki to delo opravlja le priložnostno oziroma občasno ter nepoklicno, pa ni delavec v gospodinjstvu;
- B. ker „nega“ pomeni delo, ki se opravlja v javnih ali zasebnih ustanovah v enem ali več zasebnih gospodinjstvih za nego otrok, starejših, bolnih ali invalidov; ker nego lahko izvajajo poklicni negovalci, ki jih lahko zaposlijo javni ali zasebni subjekti ali družine oziroma so samozaposleni, lahko pa jo izvajajo tudi nepoklicni negovalci, ki so običajno družinski člani;
- C. ker izraz „delavci v gospodinjstvu in negovalci“ zajema različne skupine delavcev, ki med drugim vključujejo v gospodinjstvu živeče delavce, zunanje delavce, urne delavce v več gospodinjstvih, družinske delavce, dnevne ali nočne negovalce, varuške, varuške au pair in vrtnarje, katerih resničnost in pogoji se lahko občutno razlikujejo;
- D. ker je bilo leta 2010 po podatkih Mednarodne organizacije dela na svetovni ravni v sektorju dela v gospodinjstvu zaposlenih več kot 52 milijonov ljudi, h katerim je treba prišteti še 7,4 milijona delavcev v gospodinjstvu, mlajših od 15 let, kar predstavlja med 5 % in 9 % vseh delovnih mest v industrializiranih državah; ker je po podatkih Mednarodne organizacije dela večina delavcev, zaposlenih v tem sektorju, žensk, leta 2010 so na svetovni ravni namreč predstavljale 83 % delavcev v gospodinjstvu, v EU pa bilo v tem sektorju zaposlenih 2,5 milijona ljudi, od tega 88 % žensk; ker je za ta sektor značilna izrazita feminizacija; ker delavci v gospodinjstvu in negovalci ogromno pripomorejo k uresničevanju ciljev o enakosti spolov iz strategije Evropa 2020, saj številnim družinam v EU omogočajo učinkovito strukturo za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja;

⁽¹⁾ SOC/372 – CESE 336/2010 končno.

⁽²⁾ UL L 32, 1.2.2014, str. 32.

⁽³⁾ UL C 377 E, 7.12.2012, str. 128.

Četrtek, 28. april 2016

- E. ker profesionalizacija pomeni, da se delavcem določenega sektorja priznajo pravice iz delovnega razmerja in pravice socialnega varstva; ker je sektor dela v gospodinjstvu in nege mogoče profesionalizirati s kombiniranjem javnega financiranja (davčne olajšave), socialne pomoči (družinski dodatki, pomoč podjetjem, družbe za vzajemno zavarovanje in zavarovalnice, delavski sveti itd.) in zasebnega financiranja (posamezniki, ki za storitve plačujejo);
- F. ker sta v obeh sektorjih močno razširjena zaposlovanje na črno in izkoriščanje;
- G. ker je za delo v gospodinjstvu in nego značilno zlasti naslednje: negotovost zaposlitve, geografska mobilnost, prožni delovni čas, sezonsko in izmensko delo, pomanjkanje varnosti zaposlitve, občasna zaposlitev in večinoma neprijavljeno delo;
- H. ker je po podatkih Mednarodne organizacije dela 29,9 % delavcev povsem izključenih iz nacionalne delovne zakonodaje ker delo delavcev v gospodinjstvu in negovalcev v EU tudi dandanes večinoma ni urejeno oziroma ga države članice različno urejajo, zaradi česar se delavci v gospodinjstvu pogosto ne obravnavajo kot običajni delavci ali prijavljeni delavci in zato uživajo zelo omejene pravice, ki izhajajo iz zaposlitve, in socialno varstvo⁽¹⁾;
- I. ker delavcem v gospodinjstvu in negovalcem, ki so izključeni iz delovnega prava, ni mogoče zagotoviti varnega in zdravega delovnega okolja in so zelo diskriminirani, kar zadeva raven pravic in zaščite, ki jo uživajo v primerjavi s splošnim standardom v državi; ker poleg tega nimajo pravice do sodelovanja v sindikatih ali drugače sodelovati pri kolektivnih pogajanjih, ali pa ne vedo, kako bi to lahko storili, ali pa imajo težave pri tem, zaradi česar so še posebej ranljivi, zlasti zaradi omejenega socialnega varstva (zlasti v zvezi z nadomestilom v primeru brezposelnosti, bolezni in nezgode ter v zvezi s porodniškim in starševskim dopustom ter drugimi dopusti, povezanimi z nego), in ker so te osebe pogosto izključene iz zaščite pred odpuščanjem;
- J. ker sta upoštevanje in izvajanje veljavne nacionalne zakonodaje za varstvo delavskih pravic delavcev v gospodinjstvu in negovalcev v nekaterih državah članicah še vedno nerešeni vprašanja;
- K. ker bi ustrezna ureditev tega sektorja pripomogla k boju proti neprijavljenemu delu;
- L. ker so se nekateri sektorski podporni ukrepi, kot so davčne olajšave za delo v gospodinjstvu na Švedskem, „boni za uporabo storitev“ v Franciji ali „storitveni boni“ v Belgiji, izkazali za učinkovito sredstvo za zmanjševanje obsega neprijavljenega dela, izboljševanje delovnih razmer in zagotavljanje rednih delavskih pravic delavcem v gospodinjstvu in negi;
- M. ker po ocenah delo na področju nege v EU trenutno večinoma opravljajo neformalni in neplačani negovalci, ki bi lahko bili sami obravnavani kot ranljiva skupina zaradi vse večjega pritiska po zagotavljanju bolj sofisticirane in tehnično naprednejše nege; ker je 80 % vseh negovalcev žensk in ker to vpliva na stopnjo zaposlenosti žensk, usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, enakost spolov in na zdravo staranje;
- N. ker delo v gospodinjstvu, v katerem je večina delavcev žensk, zagotavlja ugodne pogoje za izkoriščanje delavcev; ker takšno izkoriščanje pomeni hudo kršitev temeljnih pravic, pred katero je treba obvarovati tako delavce brez dokumentov kot državljanke EU;
- O. ker Agencija za temeljne pravice meni, da je sektor dela v gospodinjstvu in nege eden od sektorjev, kjer je tveganje za hude oblike izkoriščanja delovne sile v EU visoko; ker se to izkoriščanje pogosto kaže v tem, da ne obstaja uradna pogodba ali pa obstajajo pogodbe, ki ne ustrezajo dejanskim nalogam, kaže se tudi v obliki nizkega in nerednega plačila, v številnih primerih celo neplačila, prekomernega delovnega časa, pomanjkanja dopusta ter spolnih, rasnih in/ali seksističnih zlorab;

⁽¹⁾ Delavci v gospodinjstvu po svetu: Globalni in regionalni statistični podatki in obseg pravnega varstva, Mednarodni urad za delo, Ženeva: Mednarodna organizacija dela, 2013.

Četrtek, 28. april 2016

- P. ker se od delavcev v gospodinjstvu pogosto zahteva, da delajo dlje od običajnega delovnega časa, in ker 45 % od njih ni upravičenih do tedenskega dopusta ali plačanega letnega dopusta ⁽¹⁾; ker imajo zlasti v gospodinjstvu živeči delavci v gospodinjstvu in negovalci obveznosti in naloge, ki jim ne omogočajo ustreznega zaporednega počitka;
- Q. ker več kot tretjina delavk v gospodinjstvu ni upravičenih do porodniškega dopusta ter z njim povezanih pravic in nadomestil ⁽²⁾ in ker v nekaterih državah članicah delavci v gospodinjstvu in negovalci niso upravičeni do nadomestila za brezposelnost;
- R. ker so številna delovna mesta v zdravstvenem sektorju in sektorju nege v nekaterih državah članicah še vedno slabo plačana in pogosto ne omogočajo uradnih pogodb ali drugih osnovnih pravic delavcev ter ker zaradi visoke izpostavljenosti telesnemu in čustvenemu stresu, tveganja za izčrpanost in pomanjkanja priložnosti za poklicni razvoj niso privlačna; ker ta sektor omogoča le malo možnosti za usposabljanje, poleg tega pa med zaposlenimi v tem sektorju prevladujejo starejši, ženske in delavci migranti;
- S. ker delavci v gospodinjstvu pogosto delajo v zelo slabih ali nevarnih razmerah ali pa niso ustrezno usposobljeni za opravljanje specifičnih nalog, zaradi česar lahko pride do poškodb na delovnem mestu; ker bi morale enake določbe o zdravju in varnosti pri delu veljati za vse delavce v gospodinjstvu in negovalce, ne glede na obliko njihove zaposlitve, tj. za uradno zaposlene delavce in za delavce, neposredno zaposlene v zasebnih gospodinjstvih;
- T. ker kraj, kjer te osebe opravljajo svoje delo, delodajalca ne odvezuje od obveznosti, da izpolnjuje zahteve glede zdravja, varnosti in preprečevanja tveganj ali od spoštovanja zasebnosti tistih, ki pri njem prenočijo;
- U. ker so varuške au pair skupina delavcev v gospodinjstvu, ki pogosto niso obravnavane kot prijavitelne delavke; ker številna poročila navajajo, da lahko to privede do zlorab, na primer tako da se varuške au pair prisili, da delajo dlje od običajnega delovnega časa; ker morajo varuške au pair uživati enako zaščito kot delavci v gospodinjstvu,
- V. ker delo v gospodinjstvu in na področju nege večinoma opravljajo migrantke, ki so v veliki večini primerov v nezakonitem položaju, in številni mladoletniki ali priložnostni delavci, katerih pravice in kvalifikacije niso priznane in ki se pogosto ne zavedajo svojih pravic, imajo omejen dostop do javnih storitev ali se pri dostopanju do njih soočajo s težavami, imajo omejeno znanje jezika države gostiteljice ter niso dovolj vključene v družbo;
- W. ker so lahko delavci migranti, na primer kot delavci v gospodinjstvu, izpostavljeni večplastni diskriminaciji in so še posebej izpostavljeni oblikam nasilja in diskriminacije na podlagi spola, saj pogosto delajo v slabih razmerah in so v nezakonitem položaju; ker bi si bilo treba konkretno prizadevati za preprečevanje slabega ravnanja z delavci migranti, njihovega nerednega plačevanja in neupravičenega odpuščanja ter nasilnih dejanj zoper njih ali njihove spolne zlorabe;
- X. ker je pri migrantih brez dokumentov, ki opravljajo delo v gospodinjstvu, tveganje, da postanejo žrtve diskriminacije in da bodo izkoriščani, še posebej veliko; ker jih dejstvo, da nimajo dokumentov, odvrča od tega, da bi se postavili zase in poiskali pomoč, saj se bojijo, da bi jih odkrili in izgnali; ker to stanje izkoriščajo brezobzirni delodajalci;
- Y. ker so delavke migrantke brez dokumentov izpostavljene skrb vzbujajoči diskriminaciji in zaradi nepoznavanja svojih pravic, ovir (na primer jezikovnih) ali strahu, da bi bile pridržane ali izgubile zaposlitev, ne prijavijo zlorab, neupravičene odpustitve, neizplačila plač, nasilja;
- Z. ker se migrantke pogosto odločijo ali se jih prepriča, da iščejo zaposlitev kot delavke v gospodinjstvu ali negovalke, saj se ta delovna mesta dojemajo kot začasna delovna mesta, za katere zadostuje nizka raven kvalifikacij;

⁽¹⁾ Prav tam.

⁽²⁾ Prav tam.

Četrtek, 28. april 2016

- AA. ker je vse večje povpraševanje po pomoči v gospodinjstvu in negi invalidov in starejših privedlo do vse večje feminizacije migracij v Evropo;
- AB. ker so migrantke pogosto prisiljene delati na črno;
- AC. ker so posredniške agencije včasih povezane s trgovino z ženskami in mrežami prisilnega dela ali drugimi kriminalnimi dejavnostmi, ki vključujejo nezakonito zaposlovanje žensk in različne načine njihovega izkoriščanja; ker podatki Eurostata kažejo, da je 80 % zabeleženih žrtev trgovine z ljudmi žensk, med katerimi jih je 19 % žrtev izkoriščanja delovne sile, tudi za namene dela v gospodinjstvu;
- AD. ker je treba v sektorju dela v gospodinjstvu posebno pozornost nameniti delu otrok, nadlegovanju in hudemu kratenju pravic delavcev;
- AE. ker je vključenost migrantov na trg dela pomemben korak na poti k socialni in kulturni vključenosti;
- AF. ker so ženske veliko bolj obremenjene z odgovornostjo za gospodinjstvo kot moški, njegova vrednost pa tudi ni priznana v denarnem smislu ali v smislu priznanja njegove vrednosti; ker je stopnja zaposlenosti žensk povezana z njihovimi družinskimi obveznostmi; ker več kot 20 milijonov Evropejcev (od tega dve tretjini žensk) neguje odrasle vzdrževane osebe, kar jim onemogoča, da bi se zaposlili s polnim delovnim časom, kar privede do povečanja razlike v plačah med spoloma, med ženskami, ki se približujejo upokojitvi, pa do povečanega tveganja za revščino v starosti;
- AG. ker kljub znanemu trendu, po katerem je skoraj 20 % evropskega prebivalstva starejšega od 65 let, ter kljub oceni, da bo ta stopnja do leta 2050 dosegla 25 %, približno 80 % časa za nego starejših ali invalidov (na primer nekaj dni na teden ali vsak dan) še vedno namenijo neformalni in/ali družinski negovalci, poleg tega so kljub naraščajočemu številu negovalcev v EU na področju neformalne nege večinoma dejavne ženske (običajno so to žene ali pa hčerke ali snaha srednjih let), stare med 45 in 75 let;
- AH. ker se je zaradi krize, zmanjšalo javno vlaganje v sektor nege, kar je veliko ljudi, zlasti žensk, prisililo, da so začeli delati s krajšim delovnim časom ali se vrnilo domov, da bi skrbeli za vzdrževane osebe, starejše, bolne ali otroke;
- AI. ker naraščanje števila starejših, upadanje števila delovno sposobnih oseb in javnoproračunske omejitve močno vplivajo na socialne storitve in ker bo to vplivalo tudi na ljudi, ki bodo morali pogosto v težavnih razmerah uskladiti delo in obveznosti za nego;
- AJ. ker so finančna in socialna kriza močno prizadeli njene državljane in prebivalce, povečali negotovost zaposlitve, revščino, brezposelnost in socialno izključenost ter privedli do omejenega oziroma sploh nobenega dostopa do javnih storitev in storitev socialnega varstva;
- AK. ker v večini držav članic sedanji modeli politik za dolgoročno nego niso primerni za zadostitev potrebam naših starajočih se družb in ker večina držav članic v svojih političnih pobudah doslej ni obravnavala demografskih sprememb;
- AL. ker so se navade, običaji in oblike družin precej spremenili, zaradi česar je v sektorju dela v gospodinjstvu potrebnih več delavcev in so bile neizogibne nove potrebe po negi in pomoči v sodobnih gospodinjstvih, zlasti v primeru žensk, ki delajo zunaj doma, in enostarševskih družin;
- AM. ker številne vzdrževane osebe poleg tega pogosto živijo na območjih, kjer ni javnih storitev, ki so izolirane ali jih zaznamujejo druge okoliščine, kar jim otežuje dostop do poklicnih negovalcev ali javnih oziroma zasebnih ustanov za nego, in ker utegnejo za te vzdrževane osebe skrbeti le nepoklicni negovalci, ki so zelo pogosto, ne pa vedno, družinski člani;

Četrtek, 28. april 2016

- AN. ker v več državah članicah ni kakovostnih storitev na področju nege, ki bi bile dostopne vsem, ne glede na dohodek, tj. storitve morajo biti dostopne in cenovno dosegljive za vse uporabnike in njihove družine;
- AO. ker se s podaljševanjem čakalnih dob za podporne storitve in storitve na področju nege povečuje odvisnost od delavcev v gospodinjstvu in negovalcev, zaradi česar so tisti, ki so odvisni od teh storitev, pogosto obsojeni na revščino in socialno izključenost;
- AP. ker je ustrezno varstvo invalidov, starejših, bolnih in vzdrževanih oseb ter mladoletnikov temeljno načelo EU in ker je sektor dela v gospodinjstvu in nege bistven za zagotovitev spoštovanja tega načela;
- AQ. ker je pravica do vrste oblik pomoči na domu in do drugih oblik javnih podpornih storitev, vključno z osebno pomočjo, zagotovljena s členoma 19 in 26 konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov;
- AR. ker imajo cenovno dostopne storitve delavk v gospodinjstvu in negovalk pomembno vlogo tako z gospodarskega kot socialnega vidika, saj s tem predvsem drugim ženskam omogočijo, da se posvetijo svoji poklicni poti in uživajo svoje družbeno življenje, delodajalcem teh delavk in negovalk omogočajo boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, hkrati pa tako številni ljudje dobijo priložnost za zaposlitev;
- AS. ker je ta sektor gospodarsko pomemben in velikemu deležu delovne sile, zlasti nizkokvalificirani, zagotavlja zaposlitev;
- AT. ker sektor dela v gospodinjstvu in nege ustvarja delovna mesta; ker morajo biti ta delovna mesta visokokakovostna, saj prav delo, ki ga opravljajo delavci v tem sektorju, številnim ljudem omogoča, da so ekonomsko in družbeno aktivni zunaj doma;
- AU. ker se delavce v gospodinjstvu in negovalce v nekaterih državah članicah pogosto zaposli prek dvostranskih sporazumov med delavcem in lastnikom gospodinjstva ali vzdrževano osebo, in ne po uradni poti, na primer prek državnih struktur ali družb in podjetij;
- AV. ker imajo delavci v gospodinjstvu in negovalci pravico do dostojnega življenja ter do tega, da se upošteva njihova potreba po ustrezni usklajenosti poklicnega, družinskega in zasebnega življenja, kar velja zlasti za v gospodinjstvu živeče delavce v gospodinjstvu, hkrati pa morajo uživati enake socialne pravice in pravice, ki izhajajo iz zaposlitve, kot drugi delavci;
- AW. ker konvencija Mednarodne organizacije dela št. 189 in njeno priporočilo št. 201 o dostojnem delu za delavce v gospodinjstvu predstavljata zgodovinski sklop mednarodnih standardov za izboljšanje delovnih razmer za več deset milijonov delavcev v gospodinjstvu po svetu; ker je večina delavcev v gospodinjstvu žensk in ker so novi standardi iz konvencije Mednarodne organizacije dela št. 189 pomemben korak k enakosti spolov pri delu in k zagotovitvi enakih pravic in zakonske zaščite za ženske; ker pa je med 22 državami, ki so konvencijo doslej ratificirale, le šest držav članic (Belgija, Finska, Nemčija, Irska, Italija in Portugalska);
- AX. ker je namen konvencije Mednarodne organizacije dela št. 189 zagotoviti pravno priznanje dela v gospodinjstvu, razširiti pravice na vse delavce v gospodinjstvu ter preprečiti kršitve in zlorabe;
- AY. ker je 48 držav Mednarodno konvencijo o varstvu pravic delavcev migrantov in članov njihovih družin (1990) že ratificiralo, 18 drugih jo je podpisalo, nobena država članica EU pa je doslej ni niti podpisala niti ratificirala;
- AZ. ker delavci v gospodinjstvu in negovalci pomembno prispevajo k sistemu socialnega varstva, a njihova vloga pogosto ni ustrezno priznana, je napačno razumljena ali pa je sploh nimajo ali pa se pri razpravah o reformah na tem področju ignorira;

Četrtek, 28. april 2016

- BA. ker se pogoji, pod katerimi so delavci v gospodinjstvu in negovalci zaposleni, med državami članicami zelo razlikujejo – od premalo plačanih, neprijavljenih delavcev migrantov in delavcev migrantov brez dokumentov in brez pogodbe do dela v gospodinjstvu in negi, ki se opravlja kot javna socialna storitev ali kot zasebna socialna storitev, ki jo izvajajo podjetja, agencije, združenja in zadruga, ali kot neposredna zaposlitev pri zasebnih subjektih;
- BB. ker tudi moški delajo v sektorju dela v gospodinjstvu, zlasti kot negovalci v EU, in ker jim je zato treba zagotoviti enako raven zaščite in pomoči, da bi se preprečila vsakršna oblika diskriminacije na podlagi spola in zagotovile enake možnosti na trgu dela, tako kot je določeno v členih 19 in 153 Pogodbe o delovanju Evropske unije;
- BC. ker zasebniki, ki zaposlujejo delavce v gospodinjstvu, večinoma ne poznajo svojih obveznosti in pravic;
- BD. ker delovna inšpekcija pogosto ne pokriva sektorja dela v gospodinjstvu, saj se ta sektor v večini držav članic ne nadzoruje;
- BE. ker so pri kršitvah delovnega prava pravosodni mehanizmi pogosto težko dostopni, kar velja tudi za žrtve zlorab ali izkoriščanja; ker so lahko izolacija na delovnem mestu in težave pri dostopanju do pravne pomoči odločilne ovire za delavce v gospodinjstvu in negovalce, ki so migranti v nezakonitem položaju;
- BF. ker veljavna direktiva o varnosti in zdravju pri delu (Direktiva 89/391/EGS) obravnava uradno zaposlene delavce v gospodinjstvu in negovalce, z izjemo delavcev, ki jih neposredno zaposlijo zasebna gospodinjstva;
1. meni, da je na ravni EU potrebno skupno priznanje poklica in vrednosti dela v gospodinjstvu in nege kot pravega dela, saj bi se s priznanjem tega poklicnega sektorja verjetno zmanjšal obseg neprijavljenega dela in spodbujala socialna vključenost, zato poziva EU in države članice, naj določijo skupna pravila za delo v gospodinjstvu in nego;
  2. poziva Komisijo, naj za delo v gospodinjstvu in nego pripravi sklop političnih instrumentov, s katerimi bo za oba sektorja pripravila smernice za kakovost; meni, da bi morale biti te pobude osredotočene na:
    - (a) uvedbo splošnega okvira za profesionalizacijo dela v gospodinjstvu in nege, kar bi privedlo do priznanja in standardizacije zadevnih poklicev in spretnosti ter razvoja poklicne poti, vključno s pravicami, pridobljenimi v skladu s posebnostmi posameznih držav članic;
    - (b) to, da se čim prej predlaga direktivo o dopustu za nego in okvir za priznanje statusa nepoklicnih negovalcev, ki jim bo v obdobju, ko opravljajo naloge v zvezi z nego, zagotavljal plačilo in minimalne standarde socialnega varstva in podporo v smislu usposabljanja in posebnih ukrepov, s pomočjo katerih bodo lahko izboljšali svoje življenjske in delovne razmere;
  3. pozdravlja zavezanost Komisije pobudi za nov začetek za zaposlene starše in negovalce;
  4. poziva države članice, naj za dela v gospodinjstvu (nega starejših, otrok in invalidov), za katera so potrebne posebne spretnosti, zahtevajo ustrezne poklicne kvalifikacije;
  5. meni, da je v okviru sektorja dela v gospodinjstvu in nege in njegove profesionalizacije mogoče ustvarjati delovna mesta in rast ter da je zato treba zagotoviti pravično plačilo; meni, da bi rešitve lahko bile del modela socialnih inovacij;
  6. meni tudi, da se bo s profesionalizacijo gospodinjstvih storitev povečala privlačnost sektorja in kakovost nujenih storitev, hkrati pa spodbujalo dostojno in priznано delo;

Četrtek, 28. april 2016

7. poudarja pomen spodbujanja poklicnega priznavanja spretnosti in kvalifikacij delavcev v gospodinjstvu in negovalcev v tem sektorju, da se jim zagotovijo boljše možnosti za poklicni razvoj ter posebno usposabljanje za posameznike, ki delajo s starejšimi in otroki, da se ustvarijo kakovostna delovna mesta, ki bodo privedla do kakovostnega zaposlovanja in boljših delovnih razmer, vključno z zagotavljanjem uradnih pogodb, dostopom do usposabljanja in večjim družbenim priznavanjem; priznava, da je pomembno zagotoviti potrditev in certifikacijo pridobljenih spretnosti, kvalifikacij in izkušenj ter spodbujati poklicni razvoj; meni, da je za uresničitev tega cilja zelo pomembno uvesti tečaje poklicnega usposabljanja in izpopolnjevanja;
8. poziva Komisijo, naj spodbuja države članice, da bodo uvedle sisteme za profesionalizacijo, usposabljanje, stalen razvoj spretnosti in priznavanje kvalifikacij delavk v gospodinjstvu in negovalk, po potrebi tudi opismenjevanje, ter tako povečale možnosti za njihov osebni in poklicni razvoj;
9. poziva države članice, naj medtem uredijo vsa delovna razmerja med gospodinjstvi, ki delujejo kot delodajalci, in zaposlenimi/delavci, ki v gospodinjstvu delodajalca opravljajo plačljive storitve;
10. poziva države članice, naj vzpostavijo poseben pravni okvir, ki bo omogočal zakonito in organizirano zaposlovanje delavcev v gospodinjstvu in negovalcev in v katerem bodo določene pravice in obveznosti zadevnih oseb, da se zagotovi pravna varnost tako za delavce v tem sektorju kot za njihove potencialne delodajalce; prosi, naj se ustrezno upoštevajo posebnosti delovne pogodbe ter dejstvo, da so med delodajalci številne fizične osebe, ki so jim pravne formalnosti morda tuje;
11. poziva države članice, naj sprejmejo odločne ukrepe v sektorju dela v gospodinjstvu in nege, ki bodo gospodarstvu prinesli dodano vrednost, tako da to delo priznajo kot zaposlitev z vsemi pravicami ter delavcem v gospodinjstvu in negovalcem na podlagi delovne zakonodaje ali kolektivnih pogodb zagotovijo dejanske pravice delavcev in socialno varstvo;
12. podpira konvencijo Mednarodne organizacije dela št. 189 o dostojnem delu za delavce v gospodinjstvu, ki jo dopolnjuje priporočilo št. 201, saj se na splošno ravna po tem, da mora za delavce veljati delovno pravo, in zahteva socialne pravice, nediskriminacijo in enako obravnavanje;
13. spodbuja vse države članice, naj nujno ratificirajo konvencijo Mednarodne organizacije dela št. 189 in poskrbijo za to, da se bo dosledno izvajala, za izboljšanje delovnih razmer, hkrati pa naj zagotovijo skladnost s členi omenjene konvencije Mednarodne organizacije dela in njenim priporočilom št. 201 iz leta 2011; opozarja, da morajo vlade v skladu z ustavo Mednarodne organizacije dela konvencijo in priporočilo predložiti nacionalnim zakonodajnim organom, da se spodbudijo ukrepi za izvajanje teh instrumentov, in da je v primeru konvencije postopek predložitve namenjen tudi temu, da se spodbudi ratifikacija;
14. meni, da bi ratifikacija v vseh državah članicah pomembno prispevala k spodbujanju in varovanju človekovih pravic in bi predstavljala močno politično sporočilo proti vsem oblikam zlorab, nadlegovanja in nasilja nad vsemi delavci, zlasti pa delavkami v gospodinjstvu;
15. poziva države članice, naj delavce v gospodinjstvu in negovalce vključijo v vsa področja nacionalne delovne in zdravstvene zakonodaje, zakonodaje s področja socialnega varstva ter zavarovalniške in protidiskriminacijske zakonodaje in tako priznajo njihov doprinos h gospodarstvu in družbi; zato poziva Komisijo, naj razmisli o reviziji vseh direktiv EU, ki delavcem v gospodinjstvu in negovalcem ne priznavajo pravic, ki jih druge kategorije delavcev uživajo;
16. je seznanjen s tem, da nekatere države članice niso naklonjene sprejemanju zakonodaje na področju zasebnega življenja, a kljub temu meni, da bo neukrepanje družbo in zadevne delavce drago stalo; poudarja, da je ta zakonodaja glede na napovedano rast povpraševanja po negovalcih, zlasti v zasebnih gospodinjstvih, nujna za popolno zaščito teh delavcev; zato poziva države članice, naj skupaj s socialnimi partnerji sprejmejo ukrepe za izvajanje ustreznega in primerne inšpekcijskega sistema, skladnega s členom 17 konvencije Mednarodne organizacije dela št. 189, ter za določitev ustrezne kazni v primeru kršitve zakonov in predpisov o varnosti in zdravju pri delu;

Četrtek, 28. april 2016

17. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo in izvajajo ustrezno raven zdravja in varnosti pri delu, na primer varstvo materinstva, ter naj sprejmejo ukrepe za preprečevanje nesreč pri delu in tveganj za delovne poškodbe in bolezni; poudarja, da je treba za tiste, ki že delajo v tem sektorju, s pomočjo usposabljanj, usmerjenih v prakso, in programov izpopolnjevanja izboljšati standarde; meni, da bi moralo takšno usposabljanje obsegati obvladovanje tveganj v zvezi z izvajanjem nalog, povezanih z držo in gibanjem, ter bioloških in kemičnih tveganj, pa tudi usposabljanje za uporabo podporne tehnologije;

18. meni, da se je nujno treba boriti proti negotovemu in neprijavljenemu delu, saj ta pojav močno vpliva na delavce v gospodinjstvu, še posebej pa na delavke migrantke, s čimer se njihov že tako ranljiv položaj še poslabšuje; poudarja pomen odpravljanja in pregona teh praks, vključno z delom otrok; v zvezi s tem podpira boj proti negotovemu položaju delavcev v gospodinjstvu in negovalcem v okviru evropske platforme za boj proti neprijavljenemu delu; opozarja, da jih neprijavljeno delo prikraja za socialno varnost ter negativno vpliva na njihovo zdravje in varnost pri delu; zato pričakuje, da ga bo evropska platforma za boj proti neprijavljenemu delu preprečevala in odvracala od njega, saj siva ekonomija ogroža varnost zaposlitve, vpliva na kakovost nege in delovnih razmer številnih negovalcev, ki delajo na črno, ogroža vzdržnost sistema socialne varnosti in zmanjšuje davčni priliv v državno blagajno;

19. poziva države članice, naj več vlagajo v številnejše in boljše načine preprečevanja, odkrivanja in odpravljanja pogostega pojava neprijavljenega dela v sektorju dela v gospodinjstvu in nege, zlasti v zvezi s primeri trgovanja z ljudmi in zlorabe delovne sile ter primeri, ki vključujejo podjetja, ki za nudenje gospodinjstev in storitev na področju nege uporabljajo sistem neprijavljene in lažne samozaposlitve, da bi tako zaščitile delavce in s pomočjo boljše zaščite ter prek izboljšanih in učinkovitejših mehanizmov delovnega nadzora in inšpekcijskih pregledov spodbudile prehod z neprijavljenega na prijavljeno delo;

20. poziva države članice, naj zagotovijo razpoložljivost zakonitih poti za migracije v EU in uvedejo ciljno usmerjene programe za zakonite migracije; poudarja, da morajo države članice vzpostaviti dvostranske sporazume z državami, za katere statistični podatki kažejo, da so države pošiljateljice delavcev v gospodinjstvu in negovalcev, da bi uravnavali tok poslanih in sprejetih oseb in s tem podprli boj proti mrežam trgovine z ljudmi in prisilnega dela, a hkrati tudi odvracali od pojava socialnega dampinga; poziva države članice, naj ratificirajo Mednarodno konvencijo o varstvu pravic delavcev migrantov in članov njihovih družin, ki jo je generalna skupščina Združenih narodov sprejela 18. decembra 1999;

21. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo vzpostavitev sistemov pravne ureditve, ki temeljijo na spoznanjih iz preteklih izkušenj, ter tako zagotovijo, da bodo delavci migranti v nezakonitem položaju v čim manjši meri izpostavljeni izkoriščanju in zlorabi; poziva države članice, naj podprejo in zaščitijo delavce v gospodinjstvu in negovalce, ki delajo na črno, ko se le-ti odločijo izstopiti iz začaranega kroga „skritega“ dela;

22. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo preiskave primerov trgovanja z ljudmi za namene njihovega izkoriščanja, zlasti za področje dela v gospodinjstvu, za izboljšanje mehanizmov za identifikacijo in zaščito teh žrtev, v proces odkrivanja trgovine z ljudmi in pojava hudega izkoriščanja pa naj vključijo nevladne organizacije, sindikate, javne organe in vse državljanke;

23. poziva Komisijo in države članice, naj razširijo instrumente in mehanizme za reševanje vprašanja trgovine z ljudmi, kot so mehanizmi napotitve ali dovoljenje za začasno prebivanje, in naj jih pregledajo, da bi njihovo področje uporabe lahko razširili na primere hude oblike izkoriščanja delovne sile, ki ne vključujejo trgovine z ljudmi;

24. poziva države članice, naj v skladu s členom 17 konvencije Mednarodne organizacije dela št. 189 sprejmejo učinkovit in dostopen mehanizem za pritožbe in pravna sredstva za zagotavljanje skladnosti z nacionalno zakonodajo in predpisi o zaščiti delavcev v gospodinjstvu; nadalje poziva države članice, naj ob upoštevanju nacionalnih zakonov in predpisov ter ob ustreznem spoštovanju posebnih značilnosti dela v gospodinjstvu razvijejo in izvajajo ukrepe za delovno inšpekcijo, izvajanje in kaznovanje; poziva, naj se s temi ukrepi, v kolikor je to skladno z nacionalnimi zakoni in predpisi, določi, pod katerimi pogoji je ob spoštovanju zasebnosti dostop do gospodinjstva dovoljen; poziva države članice, naj v skladu z nacionalnimi predpisi preučijo možnost vzpostavitve mehanizmov za učinkovito obravnavo zlorab, kot so hišne preiskave, kjer obstaja sum za zlorabo;

Četrtek, 28. april 2016

25. izraža zaskrbljenost, ker se ne izvajajo inšpekcijski pregledi, s katerimi bi preverili, spremljali in nadzorovali, kako podjetja ali agencije za zaposlovanje zaposlujejo delavke v gospodinjstvu in negovalke, in ponavlja, da je treba povečati število javnih inšpektorjev in inšpekcij za zagotovitev skladnosti z zakonodajo;

26. poziva države članice, naj si prizadevajo za povečanje števila inšpekcijskih pregledov ter poiščejo inovativne metode nadzora, s katerimi bo spoštovana zasebnost, zlasti kar zadeva zasebna stanovanja, v katere inšpektorji ne smejo vstopiti brez sodnega naloga, ter ustrezno informirajo in usposablajo inšpektorje za odpravo slabega ravnanja z delavci v gospodinjstvu, njihovega izkoriščanja, vključno s finančnim, in nasilnih dejanj nad njimi ali njihove spolne zlorabe;

27. poziva države članice, naj organizirajo kampanje za izboljšanje prepoznavnosti prednosti pravno urejenega dela v gospodinjstvu in nege ter njunega boljšega razumevanja v splošni javnosti in zasebnih ustanovah, da bi se bo delo delavk v gospodinjstvu in negovalk ustrezno upoštevalo in priznalo kot pomemben doprinos k delovanju družbe; hkrati poziva države članice, naj z določitvijo cilja nične strpnosti za izkoriščanje teh delavcev ozaveščajo o tem, da v zasebnih gospodinjstvih prihaja do hudih oblik njihovega izkoriščanja;

28. poziva države članice, naj začnejo kampanje za ozaveščanje o pravicah in obveznostih delavcev in delodajalcev v gospodinjstvu in negi ter tveganjih in posledicah izkoriščanja v sektorju dela v gospodinjstvu, pa tudi za spodbujanje priznavanja dela v gospodinjstvu in negi; predlaga državam članicam, da oblikujejo programe napredka;

29. poziva države članice, naj v sodelovanju s socialnimi partnerji vzpostavijo in izboljšajo kanale za informiranje o pravicah delavcev v gospodinjstvu ter negovalcev ter naj zagotovijo najvišjo raven dostopnosti informacij za vse; zato priporoča, naj se v državah članicah uvedejo informacijske točke na regionalni in lokalni ravni, telefonske številke in spletna mesta za pomoč in obveščanje delavcev v gospodinjstvu in negovalcev, tudi v obliki kampanj, o njihovih pravicah v posameznih državah članicah, v njihovem in drugih primernih jezikih; poudarja, da bi morale biti tudi organizacijam civilne družbe, kot so organizacije za pomoč ženskam in migrantom, omogočeno, da zagotavljajo te informacije; poudarja, da je treba ta orodja razvijati tako, da bodo primeri najboljše prakse, ustrezni nasveti in smernice lahko posredovani morebitnim delodajalcem, tudi družinam in agencijam, ter da bi morali biti dostopni vzorci pogodb o zaposlitvi, da se zagotovi, da bodo delodajalci izpolnjevali svoje obveznosti;

30. poziva, naj se v vseh sektorjih odločno ukrepa proti podjetjem, katerih poslovni model temelji na izkoriščanju nezakonitih delavcev, da bi čim bolj znižali stroške poslovanja, čim bolj povečali dobiček in iz sektorja izrinili podjetja, ki poslujejo zakonito;

31. poudarja, kako pomembno vlogo lahko imajo sindikati pri organiziranju in seznanjanju delavcev z njihovimi pravicami in obveznostmi; ugotavlja, da so lahko delavci v gospodinjstvu na ta način enotno zastopani, se kolektivno pogajajo o svojih pogodbah ter branijo svoje pravice in interese;

32. poziva k dobri zastopanosti socialnih partnerjev na evropski in nacionalni ravni, zlasti sindikatov, da v skladu z nacionalno prakso okrepijo kolektivna sektorska pogajanja, da bi učinkovito izboljšali in uveljavili dostojne delovne razmere v teh sektorjih; nadalje poziva k dobri zastopanosti poklicnih organizacij, organizacij, ki delajo z delavci v gospodinjstvu in negovalci ter v njihovem imenu, in drugih ustreznih organizacij civilne družbe ter naj se zagotovi, da se popolnoma zavedajo izzivov, ki jih predstavlja ščitenje delavskih pravic delavk v gospodinjstvu in negovalk;

33. obžaluje, da so delavke v gospodinjstvu in negovalke še vedno slabo zastopane v sindikalnih organizacijah različnih držav članic, in poudarja, da je treba spodbujati njihovo udeležbo v sindikatih;

34. poudarja tudi pomen povezovanja delodajalcev v združenja ali druge oblike organizacij na nacionalni ravni, saj meni, da bodo prizadevanja za legitimacijo dela v gospodinjstvu in nege ter izboljšanje delovnih razmer in povečanje privlačnosti tovrstnih delovnih mest brez teh organizacij delodajalcev zaman;

Četrtek, 28. april 2016

35. ugotavlja, da imajo zasebni delodajalci ključno vlogo pri spoštovanju pravičnih delovnih standardov in pravic; poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo imeli delodajalci in delojemalci dostop do ustreznih informacij;
36. poziva Komisijo, naj sprejme potrebne ukrepe za boljše spremljanje in dokumentiranje ogroženega in podcenjenega poklica delavcev v gospodinjstvu in negovalcev ter predlaga ukrepe za spopadanje s tem pojavom;
37. poziva Komisijo in pristojne evropske agencije, naj izvedejo študijo, v kateri bodo primerjale različne sisteme pravne ureditve dela v gospodinjstvu, in zberejo podatke v zvezi s stanjem v državah članicah; meni, da bi bilo treba te podatke uporabiti pri izmenjavi primerov dobre prakse med državami članicami, zlasti zato, da bi optimirali boj proti izkoriščanju delavcev v gospodinjstvu; nadalje poziva Komisijo, naj izvede študijo o doprinosu negovalcev in delavcev v gospodinjstvu v sisteme socialnega varstva držav članic in h gospodarstvu;
38. spodbuja izmenjavo primerov najboljše prakse med državami članicami za izboljšanje ukrepov in učinkov;
39. meni, da bi lahko sprejemanje in prilagajanje primerov najboljše prakse iz določenih držav članic privedlo do rednih oblik zaposlitve za delavce v gospodinjstvu in negovalce;
40. poziva Komisijo in države članice, naj zbirajo, analizirajo in objavljajo zanesljive statistične podatke, ločene glede na starost, spol in državljanstvo, s čimer bi omogočile ozaveščeno razpravo pri iskanju najboljših rešitev glede profesionalizacije dela v gospodinjstvu, ter prosi, naj bosta Eurofound in Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu zadolžena za oblikovanje metod za zagotavljanje zaščite, vlaganje pritožb in ozaveščanje;
41. poziva Komisijo, naj v program Odbora za zaposlovanje vključi razprave o položaju delavcev v gospodinjstvu in negovalcev;
42. poziva Komisijo in države članice, naj pri pregledovanju in predlaganju zakonodajnih aktov oziroma nacionalne zakonodaje zagotovijo, da se ob spoštovanju nacionalnih pristojnosti upoštevajo interesi delavcev v gospodinjstvu in negovalcev;
43. priznava ogromen socialni in ekonomski prispevek družinskih članov, ki opravljajo vlogo negovalcev in prostovoljcev (neformalna nega), in vse več obveznosti, ki se jim naložene zaradi krčenja obsega dostopnih storitev ali naraščanja cen teh storitev;
44. ugotavlja, da se je povečalo število ljudi v dolgoročni institucionalni negi, invalidi v EU pa so bili še bolj odrinjeni na rob družbe, kar je neposredna kršitev zavez EU po konvenciji Združenih narodov o pravicah invalidov in evropske strategije o invalidnosti za obdobje 2010–2020;
45. meni, da bi bilo treba spodbujati razvoj subvencionirane nege na domu, ki bo invalidom omogočala samostojno življenje, poleg tega pa bodo lahko izbrali kvalificirane strokovnjake, ki jih bodo negovali na domu, zlasti v primeru hujše invalidnosti;
46. poudarja, da morajo države članice s pomočjo ustreznega financiranja zagotoviti širši dostop do zlahka in cenovno dostopnih visokokakovostnih in vključujočih zmogljivosti na področju otroškega varstva ter nege invalidov in starejših ter tako kar najbolj omejiti razloge za neformalne ali negotove oblike zaposlitve na tem področju in izboljšati priznavanje vrednosti dela, ki ga opravljajo poklicni negovalci; poudarja, da morajo države članice razviti storitve, s katerimi bodo podprle družinske, formalne in neformalne negovalce;
47. poziva države članice, naj spodbujajo zaposlovanje v storitvah socialnega varstva in naj si prizadevajo za povečanje privlačnosti sektorja kot realne kariernе možnosti;

Četrtek, 28. april 2016

48. poziva države članice, naj vlagajo v ustvarjanje stabilnih in visokokakovostnih delovnih mest v sektorju dela v gospodinjstvu in nege, tudi z uporabo skladov EU, kot sta Evropski socialni sklad (ESS) in program EU za zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI);
49. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo in podpirajo inovativne rešitve ter vlaganje v socialne in zdravstvene storitve, ki imajo velik potencial za ustvarjanje delovnih mest, so ključne za obravnavanje potreb naših starajočih se družb in demografskih sprememb na splošno, pa tudi nujne za preprečitev negativnih socialnih posledic krize;
50. poziva Komisijo, naj izmenjuje informacije in primere najboljših praks združenj in zadrug delavcev v gospodinjstvu in negovalcev, uvrščenih v modele socialnega gospodarstva v EU;
51. poziva države članice, naj spodbujajo ustanavljanje delavskih zadrug v sektorju nege in gospodinjstev, pri tem pa naj posebno pozornost namenijo podeželju, saj bo to pozitivno vplivalo na ustvarjanje kakovostnih in trajnostnih delovnih mest, zlasti za tiste delavce, ki imajo težave pri vključevanju na trg dela;
52. poziva države članice, naj zagotovijo, da mladi delavci v gospodinjstvu ne bodo opustili šolanja, da bi začeli delati;
53. poziva Komisijo, naj pregleda Direktivo 2006/54/ES o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu; poleg tega poziva države članice, naj to direktivo dosledno izvajajo;
54. poziva države članice, naj preučijo možnost oblikovanja spodbud, s katerimi bi spodbudili uporabo storitev prijavljenih delavcev v gospodinjstvu in negovalcev; spodbuja države članice, naj vzpostavijo preproste sisteme prijavljanja dela za odvratanje od neprijavljenega dela in boj proti njemu, kot to priporoča Evropski ekonomsko-socialni odbor v svojem mnenju o razvoju družinskih storitev za večjo stopnjo zaposlenosti in več enakopravnosti med moškimi in ženskami pri delu (SOC/508); priporoča Komisiji, naj spodbuja izmenjavo primerov najboljših praks med državami članicami na podlagi uspešnih zgledov, ki so pozitivno vplivali na ta sektor tako na socialnem področju kot na področju dela, na primer „bone za storitve“, ki so jih uvedli v Belgiji, ali „bone za uporabo univerzalnih storitev“, ki so jih uvedli v Franciji;
55. meni, da je koristno prilagoditi zakonodajo in s tem ustvariti prožnapogodbena pravila med delavci v gospodinjstvu in negovalci ter gospodinjstvi, da bi tako obema stranema omogočili najbolj prikladno uporabo/nudjenje gospodinjstev glede na lastne potrebe, ob hkratnem zagotavljanju zaščite delavcev;
56. svetuje državam članicam, naj jasne predpise glede zakonitega zaposlovanja delavcev v gospodinjstvu in negovalcev podprejo s spodbudami za delavce v gospodinjstvu in za njihove potencialne delodajalce, da se bodo odločili za zakonito obliko zaposlitve; poleg tega poziva države članice, naj odpravijo pravne ovire, zaradi katerih se družine trenutno le redko odločijo za prijavitveno in neposredno zaposlitev delavca;
57. ponavlja poziv Parlamenta k nujni vzpostavitvi strukturiranega sektorskega dialoga v sektorju nege ⁽¹⁾;
58. poziva države članice, naj varuškam au pair iz EU in iz tretjih držav omogočijo enakopraven položaj, tako da jim izdajo kombinirano dovoljenje za prebivanje in delo, v katerem bodo določeni delovni čas, vrsta pogodbe in plačilni pogoji; poziva države članice, naj ratificirajo sporazum Sveta Evrope o zaposlitvi au pair; zahteva, da države članice izboljšajo akreditacijski sistem in mehanizme nadzora za posredniške agencije za varuške au pair;
59. želi spomniti, da je treba v skladu z Evropskim sporazumom o zaposlitvi au pair uradno priznati delo varušek au pair in da je treba povečati število inšpekcijskih pregledov, da ne bodo postale neformalna in poceni nadomestitev za delavce v gospodinjstvu in negovalce;

⁽¹⁾ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 4. julija 2013 (UL C 75, 26.2.2016, str. 130).

Četrtek, 28. april 2016

60. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo delavci v gospodinjstvu in negovalci v Evropi obravnavani kot ljudje in da jim je omogočeno usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, kar vključuje tudi, da so zajeti z direktivo o delovnem času (2003/88/ES), da bodo imeli zaposleni nujno obdobje počitka in da ne bi bili prisiljeni delati dlje od običajnega delovnega časa;
  61. poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe za usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, kar bo pripomoglo k temu, da bodo ženske še naprej opravljale plačano zaposlitev in da bo njihova pokojninska vrzel kasneje manjša;
  62. poziva države članice, naj zagotovijo, da se bodo za delavce v gospodinjstvu in negovalce plačevali pokojninski prispevki v skladu z nacionalno zakonodajo;
  63. poziva države članice z nacionalno minimalno plačo, naj zagotovijo, da bodo vsi delavci v gospodinjstvu in negovalci prejeli vsaj to plačo;
  64. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter Mednarodni organizaciji dela.
-